

Joachim Cuthbert Mumba

Chủ tịch Liên đoàn Công tác xã hội Quốc tế (IFSW)

Với lòng tôn trọng sâu sắc và sự trân trọng chân thành, tôi viết lời giới thiệu cho một ấn phẩm quan trọng và kịp thời về đào tạo công tác xã hội chuyên nghiệp và sự phát triển của hệ thống đăng ký cho các cá nhân có chứng chỉ tại khu vực Châu Á - Thái Bình Dương. Báo cáo này là kết quả của một sự hợp tác nghiên cứu quốc tế đáng chú ý, được lãnh đạo với sự sáng suốt và tận tâm của Giáo sư Machiko Ohara cùng một đội ngũ các học giả và chuyên gia tận tụy. Những nỗ lực chung của họ đã tạo ra một đóng góp quý giá cho tất cả những ai đang tham gia vào việc thúc đẩy sự chuyên nghiệp và giáo dục công tác xã hội tại khu vực đa dạng và năng động này.

Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương là nơi hội tụ của nhiều bối cảnh văn hóa, chính trị và thể chế phong phú, và sự phong phú này được phản ánh rõ nét trong các phương pháp tiếp cận công tác xã hội khác nhau giữa các quốc gia và lãnh thổ. Tuy nhiên, điều kết nối chúng ta là quyết tâm chung để củng cố nền tảng của nghề nghiệp. Việc phát triển các con đường giáo dục vững chắc và hệ thống đăng ký hiệu quả cho các công tác xã hội viên có chứng chỉ là trọng tâm của mục tiêu đó. Những hệ thống này không chỉ bảo vệ uy tín và nền tảng đạo đức của nghề nghiệp mà còn hỗ trợ nỗ lực của chúng ta trong việc xây dựng tương lai chung cùng với các cộng đồng mà chúng ta phục vụ.

Ấn phẩm này cung cấp một cái nhìn sâu sắc về tình hình hiện tại, với những đóng góp chi tiết từ các quốc gia, làm nổi bật cả những thách thức và tiến bộ. Việc thiết lập các hệ thống đăng ký không chỉ là vấn đề chính sách hay thủ tục, mà còn là sự công nhận vai trò **quan trọng** của công tác xã hội viên trong xã hội và khẳng định các tiêu chuẩn mà chúng ta duy trì. Đảm bảo rằng các công tác xã hội viên được chuẩn bị, công nhận và hỗ trợ thông qua các khung pháp lý vững chắc là điều cần thiết để đáp ứng các nhu cầu ngày càng phức tạp của thời đại.

Một trong những khía cạnh đáng khích lệ nhất của sáng kiến này là tinh thần hợp tác, điều tạo nên nền tảng của dự án. Bằng cách kết hợp tri thức học thuật, kinh nghiệm thực tiễn và sự hiểu biết văn hóa từ khắp nơi trong khu vực, dự án này phản ánh những gì tốt đẹp nhất mà hợp tác quốc tế có thể đạt được. Liên đoàn Công tác xã hội Quốc tế tự hào đã hỗ trợ sáng kiến này, và chúng tôi đặc biệt khuyến khích sự nhấn mạnh vào đoàn kết khu vực, khung đạo đức và các hệ thống tri thức bản địa.

Ấn phẩm này cũng đến vào một thời điểm quan trọng. Trên toàn cầu, các công tác xã hội viên đang ở tuyến đầu trong việc đối phó với các cuộc khủng hoảng liên quan đến bất bình đẳng, di cư, xung đột, biến đổi khí hậu và sự loại trừ xã hội. Sức mạnh và chất lượng của hệ thống giáo dục và tiêu chuẩn nghề

ng nghiệp của chúng ta ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng phản ứng với những thực tế này một cách có đạo đức và hiệu quả.

Tôi tin tưởng rằng báo cáo này sẽ là tài liệu tham khảo quý giá cho các nhà giáo dục, các nhà hoạch định chính sách, các tổ chức nghề nghiệp và các chuyên gia thực hành. Nó mang lại sự khích lệ và hướng dẫn cho những ai tìm kiếm cách thức để củng cố nghề nghiệp và nâng cao sự công nhận của nó. Tôi xin chân thành cảm ơn tất cả những ai đã đóng góp vào công trình quan trọng này và mong đợi sự phát triển liên tục của công tác xã hội chuyên nghiệp tại khu vực Châu Á - Thái Bình Dương và trên toàn thế giới.

Trân trọng,

Joachim Mumba

Chương 1: Giới thiệu và Khung lý thuyết

Machiko Ohara

Chủ tịch

Liên đoàn Công tác xã hội Quốc tế, Châu Á - Thái Bình Dương

Trong những năm gần đây, các công tác xã hội viên chuyên nghiệp tại khu vực Châu Á ngày càng được kỳ vọng sở hữu khả năng phản ứng hiệu quả với một loạt các thách thức trong lĩnh vực phúc lợi xã hội đang nổi lên. Cho đến nay, các chính phủ ở mỗi quốc gia chủ yếu đã giải quyết các vấn đề xã hội thông qua các chính sách công và các khuôn khổ thể chế. Tuy nhiên, những vấn đề này, ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống hàng ngày của con người, lại mang tính đa dạng và có tính cá nhân hóa cao. Trong bối cảnh như vậy, việc không chỉ củng cố năng lực của các công tác xã hội viên trong mỗi quốc gia mà còn tăng cường sự hợp tác quốc tế và đoàn kết giữa các công tác xã hội viên trong khu vực Châu Á là vô cùng quan trọng.

Học hỏi từ Nhật Bản và các quốc gia khác trong khu vực, đồng thời khuyến khích việc chia sẻ kiến thức và quan điểm chuyên môn, dự kiến sẽ đóng góp một cách quan trọng vào sự phát triển của giáo dục công tác xã hội và sự hình thành các hệ thống chuyên nghiệp trong khu vực. Để đạt được mục tiêu này, điều thiết yếu là phải hiểu rõ tình hình hiện tại của giáo dục công tác xã hội và các hệ thống đăng ký nghề nghiệp tại mỗi quốc gia, bao gồm các đặc điểm riêng biệt và các nhu cầu mới nổi.

Nghiên cứu này nhằm làm rõ tình hình hiện tại và những thách thức chính trong giáo dục công tác xã hội chuyên nghiệp tại khu vực Châu Á, đặc biệt là sự phát triển các hệ thống đăng ký cho các công tác xã hội viên có chứng chỉ. Trên khắp khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, nhiều quốc gia đã và đang tích cực làm việc để thiết lập các hệ thống chứng chỉ và đăng ký cho công tác xã hội viên, phù hợp với các bối cảnh xã hội và nhu cầu riêng biệt của mỗi quốc gia. Nghiên cứu này đã tập hợp 14 học giả, những người đã báo cáo về các khuôn khổ thể chế, chương trình giảng dạy, thách thức và triển vọng trong các quốc gia và khu vực của họ. Các kết quả nghiên cứu này được tổng hợp lại trong một báo cáo duy nhất.

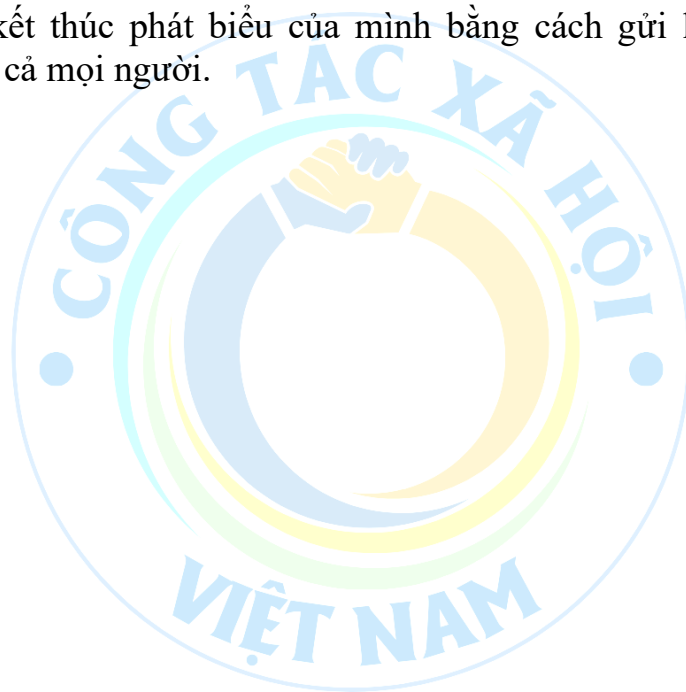
Dự án này được thực hiện như một phần của sáng kiến nghiên cứu hợp tác quốc tế do Viện Nghiên cứu Công tác xã hội của Trường Cao đẳng Công tác xã hội Nhật Bản dẫn đầu: "Nghiên cứu So sánh Quốc tế về Tình hình và Các vấn đề của đào tạo Công tác xã hội Chuyên nghiệp tại Châu Á - Phát triển các Hệ thống Đăng ký cho Người có Chứng chỉ" (2023–2024, Chỉ đạo chính: Giáo sư Machiko Ohara). Chúng tôi cũng rất vui mừng khi được trình bày công trình này dưới dạng sách điện tử, và hy vọng đây sẽ là tài nguyên quý giá cho khu vực Châu Á - Thái Bình Dương của Liên đoàn Công tác xã hội Quốc tế (IFSW).

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn Chủ tịch IFSW vì sự hỗ trợ khích lệ của họ và cảm ơn Dr. Pascal Rudin vì sự giúp đỡ rộng rãi trong suốt dự án này.

Khi các vấn đề xã hội tiếp tục phát triển với mức độ phức tạp và đa dạng, dự đoán rằng các năng lực yêu cầu của các chuyên gia công tác xã hội, cũng như các hệ thống giáo dục và công nhận nghề nghiệp của họ, sẽ ngày càng quan trọng. Chúng tôi hy vọng rằng những kiến thức được chia sẻ và các cuộc đối thoại được thúc đẩy thông qua hội thảo này sẽ đóng góp có ý nghĩa vào sự phát triển thể chế và hợp tác quốc tế trong lĩnh vực công tác xã hội.

Cuối cùng, dự án này được hỗ trợ bởi Trường Cao đẳng Công tác xã hội Nhật Bản, Liên đoàn Công tác xã hội Quốc tế khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, và được tài trợ bởi Liên minh Hợp tác xã Người tiêu dùng Quốc gia Nhật Bản, cũng như Quỹ Cộng đồng Nhật Bản.

Tôi muốn kết thúc phát biểu của mình bằng cách gửi lời cảm ơn chân thành nhất đến tất cả mọi người.

Chương 2: Bangladesh

Nghiên cứu So sánh Quốc tế về Tình hình và Các vấn đề của Đào tạo Công tác xã hội Chuyên nghiệp tại Châu Á: Phát triển các Hệ thống Đăng ký cho Người có Chứng chỉ

Md. Habibur Rahman

Giảng viên

Khoa Phúc lợi Xã hội

Trường Đại học Hồi giáo

Israt Jahan Zhumi

Giảng viên

Khoa Xã hội học và Công tác xã hội

Đại học Nhân dân Bangladesh

Bối cảnh Lịch sử, Xã hội, Chính trị và Văn hóa của Đào tạo Công tác xã hội Chuyên nghiệp

Vào cuối thế kỷ 19, công tác xã hội bắt đầu phát triển như một hoạt động nghề nghiệp, lấy cảm hứng từ các sáng kiến phúc lợi xã hội ban đầu, phong trào tổ chức từ thiện, và phong trào nhà định cư, với mục tiêu giải quyết các vấn đề xã hội một cách khoa học và có hệ thống (Mazid & Azam, 2023). Sự bắt đầu của thực hành công tác xã hội ở Bangladesh có mối liên hệ lịch sử với cuộc phân chia Ấn Độ vào năm 1947. Kết quả là, một sự chuyển biến đã diễn ra trong khuôn khổ kinh tế - xã hội của Bangladesh, khi đó còn được gọi là Đông Pakistan. Từ đó, các vấn đề xã hội phát sinh, khi đô thị hóa gia tăng trong giai đoạn này, kéo theo sự di cư của một số lượng lớn người từ Ấn Độ, cùng với đó là các vấn đề đa dạng trong giáo dục, y tế, nơi làm việc, v.v. Những vấn đề này lan rộng và quá khó để xử lý với nguồn lực và năng lực hạn chế (Islam, 2010). Để quản lý tình hình, vào năm 1951, chính phủ Pakistan đã tìm kiếm sự hỗ trợ từ Liên hợp quốc. Năm 1952, Liên hợp quốc cử một nhóm chuyên gia đến Karachi, Pakistan để điều tra tình hình ngày càng xấu đi theo Chương trình Hỗ trợ Kỹ thuật của Liên hợp quốc (Mihan, 2022).

Cũng với mục đích tương tự, sau khi thăm Karachi, nhóm chuyên gia này đã đến Dhaka. Cùng năm đó, dựa trên các khuyến nghị của các chuyên gia Liên hợp quốc và với sự trợ giúp kỹ thuật của Liên hợp quốc, chính phủ Pakistan đã lần đầu tiên giới thiệu một "Chương trình giáo dục Công tác xã hội" tại Karachi. Tại Bangladesh, sự khởi đầu của giáo dục công tác xã hội đã bắt đầu vào năm 1953 trong giai đoạn Đông Pakistan. Vào năm 1953, một khóa đào tạo công tác xã hội kéo dài ba tháng đã được triển khai tại Dhaka, đánh dấu một sáng kiến

tiên phong trong lịch sử Bangladesh, được khuyến nghị bởi các chuyên gia Liên hợp quốc cho cả hai khu vực Pakistan. Năm 1955, một khóa học thí điểm tập trung vào phát triển cộng đồng đô thị được tổ chức tại Kaiyettuli, Dhaka, ban đầu kéo dài ba tháng và sau đó được kéo dài thêm đến chín tháng trong cùng năm (Samad & Das, 2014).

Trong một nghiên cứu khác, Rahman (2010) đã chỉ ra hai lý do cần thiết để giới thiệu các chương trình giáo dục công tác xã hội tại Bangladesh. Thứ nhất, để nhận thức được nhu cầu nghiêm trọng về sự lãnh đạo khoa học để giảm thiểu những vấn đề lớn mà đất nước vừa giành được độc lập phải đối mặt, và thứ hai, thông qua sự lãnh đạo nghề nghiệp và đáp ứng các nhu cầu nhân đạo khác nhau để phát triển một hệ thống phúc lợi xã hội hiệu quả bằng cách triển khai các chương trình phát triển trong tương lai. Chính phủ đã quyết định khởi động các chương trình giáo dục tại cấp đại học để tạo ra những công tác xã hội viên có tay nghề và chứng chỉ trong nước, dựa trên thành công của khóa đào tạo công tác xã hội ngắn hạn. Vào năm 1958, để đánh giá sáng kiến này, chuyên gia Liên hợp quốc Dr. J. O. Moore đã được ủy nhiệm để soạn thảo một báo cáo, nhấn mạnh sự cần thiết phải có các viện giáo dục về công tác xã hội. Vào ngày 20 tháng 2 năm 1958, báo cáo này dẫn đến việc thành lập "Trường Cao đẳng Phúc lợi Xã hội và Nghiên cứu" (Rahman, 2010).

Trong năm học 1958-59, với 15 sinh viên tham gia chương trình Thạc sĩ Nghệ thuật trong Phúc lợi Xã hội kéo dài hai năm, Trường Cao đẳng Phúc lợi Xã hội và Nghiên cứu đã được thành lập tại Đại học Dhaka (Azam & Mazid, 2022). Vào năm 1966-67, bằng cách ra mắt chương trình Cử nhân Xã hội, viện này đã kéo dài các chương trình học của mình (Shahidullah, 2024). Năm 1973, Trường đã được sáp nhập vào Đại học Dhaka và được đổi tên thành Viện Phúc lợi Xã hội và Nghiên cứu (Islam, 2010). Hiện nay, viện này đào tạo nhiều chương trình học khác nhau bao gồm bằng cử nhân bốn năm, chương trình thạc sĩ một năm, thạc sĩ chuyên ngành hai năm, M.Phil. hai năm và tiến sĩ ba năm trong lĩnh vực phúc lợi xã hội.

Hơn nữa, ngay sau khi thành lập Trường Cao đẳng Phúc lợi Xã hội và Trung tâm Nghiên cứu, vào năm học 1964-65, Đại học Rajshahi đã thành lập Trường Công tác xã hội. Ban đầu, Trường Công tác xã hội tổ chức khóa học cử nhân ba năm về công tác xã hội và cung cấp chương trình thạc sĩ một năm vào năm 1967. Trường Công tác xã hội này sau đó đã sáp nhập với Đại học Rajshahi và hiện nay cung cấp các chương trình cử nhân bốn năm, thạc sĩ một năm, M.Phil. hai năm và tiến sĩ ba năm trong công tác xã hội. Trong những năm gần đây, một số trường đại học công lập và tư nhân khác cũng đã bắt đầu các chương trình giáo dục công tác xã hội (Samad & Das, 2014). Trong năm học 1992-93, Khoa Công tác xã hội đã được thành lập tại Đại học Shahjalal về Khoa học và Công nghệ, Sylhet (Shahidullah, 2024). Trường đại học này cũng cung cấp các chương trình cử nhân bốn năm, thạc sĩ một năm, M.Phil. hai năm và tiến sĩ ba

năm trong công tác xã hội. Trong khi đó, Đại học Jagannath cũng cung cấp các chương trình cử nhân bốn năm, thạc sĩ một năm, M.Phil. hai năm và tiến sĩ ba năm trong công tác xã hội. Mặc dù có một số cải tiến trong cấu trúc giáo dục và thực hành, nhưng công tác xã hội vẫn chưa được công nhận là một nghề chuyên nghiệp, và các khía cạnh khác của công tác xã hội vẫn chưa đạt được vị thế thích hợp (Azam & Mazid, 2022).

Được biết rằng vào cuối thế kỷ 19, như một phản ứng đối với các sáng kiến từ thiện và tình nguyện đối với các vấn đề xã hội, công tác xã hội dần dần được thiết lập như một nghề nghiệp ở Hoa Kỳ, Anh, Hà Lan và Đức. Sau đó, vào thế kỷ 20, công tác xã hội đã được giới thiệu đến các khu vực khác của Châu Âu, Châu Phi, Châu Á, Mỹ Latinh, Đại Dương và Trung Đông (Hua & Shafie, 2017). Theo Ernest Greenwood (1957), tất cả các nghề nghiệp đường như đều có: (i) một hệ thống kiến thức có hệ thống; (ii) quyền chuyên môn được khách hàng công nhận; (iii) sự chấp thuận của cộng đồng; (iv) một bộ quy tắc đạo đức điều chỉnh nghề nghiệp; và (v) một văn hóa nghề nghiệp được duy trì bởi các hiệp hội nghề nghiệp chính thức (Weiss-Gal & Welbourne, 2008). Công tác xã hội yêu cầu một hệ thống kiến thức cụ thể để có thể đạt được chứng chỉ nghề nghiệp, bao gồm cả kiến thức lý thuyết và thực hành về các vấn đề xã hội, hành vi con người, giá trị và các phương pháp, kỹ thuật đặc thù cho lĩnh vực công tác xã hội (Rahman, 2010). Hơn nữa, công tác xã hội cũng cần có quyền chuyên môn được khách hàng công nhận. Sự công nhận công khai bao gồm việc chính quyền thừa nhận tầm quan trọng của việc xác định các năng lực cần thiết để thực hiện công tác xã hội chuyên nghiệp, và sự công nhận của công chúng về vai trò quan trọng của công tác xã hội trong xã hội (Weiss-Gal & Welbourne, 2008). Một nghề nghiệp cần có một bộ quy tắc đạo đức cụ thể. Công tác xã hội cũng có các bộ quy tắc đạo đức để điều chỉnh hành vi và hoạt động nghề nghiệp (Rahman, 2010). Trong khi đó, mỗi nghề nghiệp đều hoạt động trong một cấu trúc mạng lưới chính thức và không chính thức, như các tổ chức khác nhau, qua đó nghề nghiệp thực hiện các dịch vụ của mình; những tổ chức này tạo ra môi trường thể chế nơi mà các chuyên gia và khách hàng gặp gỡ (Greenwood, 1960).

Tại Bangladesh, công tác xã hội có một số đặc điểm phổ quát của một nghề nghiệp, nhưng vẫn thiếu một số yếu tố cản trở việc thiết lập công tác xã hội như một nghề chuyên nghiệp tại Bangladesh, chẳng hạn như thiếu sự công nhận của công chúng, thiếu cơ sở lý thuyết bối cảnh và kiến thức địa phương, thiếu các tổ chức nghề nghiệp quốc gia mạnh mẽ, thiếu sự hợp tác với các tổ chức quốc tế như Liên đoàn Công tác xã hội Quốc tế (IFSW), Hội đồng Giáo dục Công tác xã hội (CSWE), v.v. Nghiên cứu của Weiss-Gal và Welbourne (2008) cũng chỉ ra rằng Hoa Kỳ, Vương quốc Anh và Hungary đã thiết lập hoặc tiếp nhận một bộ quy tắc đạo đức quốc gia thống nhất để phù hợp với các giá trị và ưu tiên đặc thù của công tác xã hội tại mỗi quốc gia, và các quy tắc này được sửa đổi liên tục. Tuy nhiên, cho đến nay, điều rõ ràng là Bangladesh chưa có một

bộ quy tắc đạo đức quốc gia cho công tác xã hội viên, điều này xuất phát từ việc thiếu các hiệp hội nghề nghiệp quốc gia mạnh mẽ của công tác xã hội

Người ta thấy rằng, tại các quốc gia phát triển như Hoa Kỳ, từ những năm 1980, việc cấp phép hành nghề công tác xã hội đã phát triển và hiện nay có mặt ở tất cả các tiểu bang (Morrow, 2023). Giai đoạn ban đầu trong việc chuyên nghiệp hóa một hoạt động là cấp phép (do cơ quan có thẩm quyền cấp), qua đó các chuyên gia nhận được một tài liệu hoặc giấy phép hành nghề phù hợp với các tiêu chí cơ bản để thực hiện công tác xã hội một cách chuyên nghiệp (Pavlovski & Stanojkovska, 2023). Tuy nhiên, tại Bangladesh, việc cấp phép hành nghề công tác xã hội như một nghề vẫn chưa được thực hiện. Có một số lý do tại sao công tác xã hội ở Bangladesh chưa được phát triển thành một nghề chuyên nghiệp. Sinh viên tốt nghiệp ngành này không được công nhận là công tác xã hội viên chuyên nghiệp, và hiện tại chưa có tổ chức cấp chứng nhận cho nghề công tác xã hội (Zaman, 2012). Có một khoảng cách lớn giữa nền văn hóa dạy-học của giáo dục và xu hướng thực hành công tác xã hội ở cấp cơ sở trong nước. Các học giả và thực hành viên công tác xã hội tại Bangladesh cần phải thành lập một tổ chức nghề nghiệp chức năng, vì các tổ chức xã hội chưa phát triển và việc thiếu tài liệu công tác xã hội không thể đáp ứng đầy đủ nhu cầu của sinh viên, giảng viên và thực hành viên, điều này là rất quan trọng cho sự phát triển của công tác xã hội (Azam & Mazid, 2022). Do đó, việc phát triển tài liệu công tác xã hội bối cảnh, tập trung vào kiến thức và kỹ năng bản địa, xây dựng các tổ chức nghề nghiệp cấp quốc gia và thúc đẩy việc hình thành chính sách nhà nước ủng hộ việc chuyên nghiệp hóa công tác xã hội tại Bangladesh là vô cùng cần thiết.

Chương trình Giáo dục Nghề nghiệp, Hệ thống Chứng nhận/Đăng ký và Các Quy định Pháp lý liên quan

Tại Bangladesh, Viện Phúc lợi Xã hội và Nghiên cứu (ISWR) thuộc Đại học Dhaka, cùng với các Khoa Công tác xã hội tại Đại học Rajshahi, Đại học Shahjalal về Khoa học và Công nghệ (SUST), Đại học Jagannath (JnU), Đại học Pabna về Khoa học và Công nghệ (PUST), Đại học Barishal (BU), và Đại học Quốc gia (NU) là những trường đại học hàng đầu cung cấp giáo dục công tác xã hội.

Hầu hết các trường đại học này đều cung cấp một chương trình giảng dạy toàn diện bao gồm cử nhân Khoa học Xã hội (BSS) với bằng danh dự bốn năm, thạc sĩ Khoa học Xã hội (MSS) một năm, Thạc sĩ Triết học (MPhil), và Tiến sĩ (PhD). Kể từ năm 2004, một chương trình thạc sĩ Phúc lợi Xã hội kéo dài hai năm vào buổi tối đã được triển khai tại Viện Phúc lợi Xã hội và Nghiên cứu. Sinh viên đã hoàn thành kỳ thi chứng chỉ trung học phổ thông (HSC) có thể đăng ký chương trình BSS, đây là một khóa học bốn năm. Tại ISWR, chương trình BSS với bằng danh dự kéo dài tám học kỳ trong bốn năm và bao gồm một

chương trình giảng dạy với các bài học, thực hành tại các cơ sở, hội thảo, nghiên cứu thực hành với các bài tập, đánh giá giữa kỳ và cuối kỳ, tổng cộng là 160 tín chỉ (Samad, 2013). Theo chương trình giảng dạy của Đại học Shahjalal về Khoa học và Công nghệ, mỗi năm học có hai học kỳ, và chương trình BSS với bằng danh dự cũng kéo dài tám học kỳ trong bốn năm. Thời gian mỗi học kỳ là 12 tuần học, 2 tuần nghỉ giữa kỳ trước kỳ thi cuối kỳ, và 5 tuần cho kỳ thi cuối kỳ, chấm điểm, v.v. (SUST, 2012).

Các cơ sở giáo dục này cung cấp một chương trình giảng dạy rộng rãi bao gồm các phương pháp công tác xã hội, quản lý xã hội, chính sách, nghiên cứu xã hội, công tác xã hội quốc tế, can thiệp cộng đồng, hành động xã hội, phát triển xã hội, tâm lý học con người, các vấn đề giới tính và thực hành công tác xã hội, khuyết tật và thực hành công tác xã hội, các quy định pháp lý khác nhau, thực hành tại các cơ sở để tích lũy kinh nghiệm thực tế, v.v. Hơn nữa, chương trình giảng dạy còn nhấn mạnh các tiêu chuẩn đạo đức, các chuẩn mực, giá trị, quyền con người, công lý xã hội, tôn trọng sự đa dạng, phúc lợi cho gia đình, phụ nữ, trẻ em, thanh niên, người già và lao động, v.v.

Chương trình giảng dạy cho BSS Honors về Phúc lợi Xã hội tại ISWR (Năm học: 2020-2021 và 2021-2022)

Nghiên cứu này tập trung vào chương trình giảng dạy của ISWR vì đây là trường công tác xã hội lâu đời và lớn nhất ở Bangladesh, và hầu hết các trường đại học đều áp dụng các quy trình tương tự.

Bảng 01: Các khóa học và tín chỉ yêu cầu cho Bằng Cử nhân Phúc lợi Xã hội (Năm học 2020-2021)

Học kỳ 1 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 101	Giới thiệu về Phúc lợi Xã hội và Công tác xã hội	4
BSS 102	Lịch sử và Triết học về Phúc lợi Xã hội	4
BSS 103	Kinh tế và Phát triển	4
BSS 104	Tâm lý học và Hành vi Con người	4
BSS 105	Tiếng Anh và Viết học thuật	4
Tổng cộng		20

Học kỳ 2 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 201	Nghiên cứu Bangladesh: Lịch sử và Di sản	4
BSS 202	Phát triển Con người: Các Khía cạnh Sinh lý và Hành vi	4
BSS 203	Công tác xã hội với Gia đình và Trẻ em	4
BSS 204	Xã hội và Văn hóa	4
BSS 205	Phúc lợi Thanh niên	2
BSS 206	Hội thảo	1
BSS 207	Thi vấn đáp	1
Tổng cộng		20

Học kỳ 3 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 301	Các vấn đề và Dịch vụ Y tế Công cộng	4
BSS 302	Các vấn đề Dân số: Chính sách, Kế hoạch và Dịch vụ	4
BSS 303	Quyền Con người, Công lý Xã hội và Phúc lợi Xã hội	4
BSS 304	Khuyết tật và Công tác xã hội	4
BSS 305	Phân tích Vấn đề Xã hội và Dịch vụ Phúc lợi Xã hội	4
Tổng cộng		20

Học kỳ 4 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 401	Hoạt động Tình nguyện và Các Tổ chức Phi Chính	4

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
	phủ ở Bangladesh	
BSS 402	Quản lý và Phục hồi sau Thiên tai	4
BSS 403	Các Vấn đề Giới tính và Phát triển Phụ nữ	4
BSS 404	Tội phạm, Nạn nhân và Hỗ trợ Sửa chữa	4
BSS 405	Hội thảo	1
BSS 406	Kiểm tra Tổng hợp	2
BSS 407	Thi vấn đáp	1
Tổng cộng		20

Học kỳ 5 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 501	Hành động Xã hội, Luật pháp Xã hội và Thay đổi Xã hội	4
BSS 502	Phát triển Nông thôn và Đô thị ở Bangladesh	4
BSS 503	Toàn cầu hóa và Công tác xã hội	4
BSS 504	Chính sách và Kế hoạch Xã hội	4
BSS 505	Thiết kế và Quản lý Dự án	4
Tổng cộng		20

Học kỳ 6 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 601	Công tác Xã hội Cá nhân	4
BSS 602	Công tác Xã hội Nhóm	4

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 603	Công tác Xã hội Cộng đồng	4
BSS 604	Hành vi Tổ chức	4
BSS 605	Hội thảo	1
BSS 606	Kiểm tra Tổng hợp	2
BSS 607	Thi vấn đáp	1
Tổng cộng		20

Học kỳ 7 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 701	Nghiên cứu Xã hội	4
BSS 702	Thống kê trong Nghiên cứu Xã hội	4
BSS 703	Quản lý Nguồn nhân lực	4
BSS 704	Công tác Xã hội Tư vấn và Tâm lý	4
BSS 705	Giáo dục thực tế	4
Tổng cộng		20

Học kỳ 8 BSS Hon's

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
BSS 801	Nghiên cứu Thực hành	4
BSS 802	Thực tập tại các cơ sở	8
BSS 803	Hội thảo	2
BSS 804	Kiểm tra Tổng hợp	4
BSS 805	Thi vấn đáp (Lý thuyết và Thực hành)	2

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
Tổng cộng		20

Tổng số tín chỉ: $20 + 20 + 20 + 20 + 20 + 20 + 20 + 20 = 160$ (Bao gồm các khóa học lý thuyết và thực hành). (ISWR, 2024)

Các sinh viên đã hoàn thành chương trình BSS có thể tham gia chương trình MSS và chương trình MSS kéo dài một năm. Tại ISWR, chương trình MSS kéo dài hai học kỳ trong một năm và bao gồm các khóa học giảng dạy, thực hành tại các cơ sở, nghiên cứu thực hành, hội thảo, luận văn với bài tập, đánh giá giữa kỳ và cuối kỳ, tổng cộng là 40 tín chỉ (Samad, 2013).

Chương trình giảng dạy cho MSS về Phúc lợi Xã hội (Năm học: 2020-2021 và 2021-2022)

Bảng 02: Các khóa học và tín chỉ yêu cầu cho Bằng Thạc sĩ Phúc lợi Xã hội (Năm học: 2020-2021 và 2021-2022)

Học kỳ 1 MSS

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
MSS 101	Quản lý Tổ chức Xã hội	4
MSS 102	Phát triển Xã hội và Công tác Xã hội	4
MSS 103	Các Phương pháp và Thực hành Công tác Xã hội	4
MSS 104	Nghiên cứu Xã hội Nâng cao	2
MSS 105	Thống kê trong Nghiên cứu Xã hội	2
MSS 106	Hội thảo	2
Tổng cộng		20

Học kỳ 2 MSS

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
MSS 201	Thực tập tại các cơ sở	6
MSS 202	Nghiên cứu Thực hành	4

Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
MSS 203	Kiểm tra Tổng hợp	4
Các khóa học Tùy chọn (Chọn một trong các khóa học dưới đây):		
Số khóa học	Tên khóa học	Số tín chỉ
MSS 204	Luận văn (cung cấp cho số lượng sinh viên đã chọn)	4
MSS 205	Hệ thống Tư pháp trong Tội phạm học và Nạn nhân học	4
MSS 206	Công tác Xã hội Lâm sàng	4
MSS 207	Công tác Xã hội Lão khoa	4
MSS 208	Quan hệ Công nghiệp và Luật Lao động	4
MSS 209	Chính sách Xã hội Quốc tế và So sánh	4
MSS 210	Thi vấn đáp (Lý thuyết và Thực hành)	2
Tổng cộng		20

Tổng số tín chỉ: $20 + 20 = 40$ (Bao gồm các khóa học lý thuyết và thực hành) (ISWR, 2024)

Cấu trúc này gần như giống nhau ở tất cả các trường đại học. Theo chương trình giảng dạy của Khoa Công tác xã hội tại Đại học Shahjalal về Khoa học và Công nghệ (2012), các lý thuyết, mô hình, quan điểm và phương pháp liên quan đến giáo dục công tác xã hội cũng được giảng dạy, bao gồm các lý thuyết về nhân cách, lý thuyết điều kiện cổ điển, lý thuyết thay đổi xã hội, lý thuyết tiến hóa, lý thuyết vai trò, lý thuyết gắn bó, lý thuyết loại trừ xã hội, lý thuyết nhãn mác, lý thuyết hành vi nhận thức, lý thuyết can thiệp khủng hoảng, mô hình trung tâm nhiệm vụ, lý thuyết động lực học tâm lý, lý thuyết hệ thống tổng thể, lý thuyết giao tiếp, lý thuyết chống phân biệt đối xử, lý thuyết chức năng và lý thuyết xung đột, lý thuyết học tập xã hội, lý thuyết cấu trúc, mô hình môi trường, mô hình nhận thức, mô hình hành vi, mô hình phân tâm học, mô hình tập trung vào giải pháp, phương pháp sức mạnh, lý thuyết và phương pháp phát triển cộng đồng, các phương pháp của các tổ chức phi chính phủ lớn trong phát triển cộng đồng, các phương pháp tổ chức cộng đồng, các phương pháp tham gia cộng đồng, quan điểm phát triển con người, quan điểm công tác xã hội

cấu trúc, quan điểm công tác xã hội cấp tiến, quan điểm công tác xã hội phê phán, quan điểm phát triển con người, quan điểm sinh thái, v.v.

Theo cùng chương trình giảng dạy, các luật xã hội chính ở Bangladesh cũng được đưa vào chương trình học. Các luật này bao gồm: Nghị định về Tòa án Gia đình năm 1985, Nghị định về Luật Gia đình Hồi giáo năm 1961, Luật Đăng ký Hôn nhân và Ly hôn Hồi giáo năm 1974, Luật Hủy bỏ Hôn nhân Hồi giáo năm 1939, Luật Cấm Cưới Hồi năm 1980, Luật về Phụ nữ và Trẻ em (Điều khoản đặc biệt) năm 1995, Luật về Ngừng Lạm dụng Phụ nữ và Trẻ em (Sửa đổi) năm 2003, Luật Ngừng Bạo lực đối với Phụ nữ (Phòng ngừa và Bảo vệ) năm 2010, Nghị định về Thử thách Tội phạm năm 1960, Luật Trẻ em Quốc gia năm 2011, Luật Trẻ em năm 2013, Hiến chương của Liên Hợp Quốc về Trẻ em, Luật Bồi thường Phụ nữ năm 1923, Luật Quyền Lợi Mẹ năm 1939, Luật Phúc lợi Người khuyết tật năm 2001, Luật Lao động năm 2006, Luật Phúc lợi Lao động năm 2006, Luật Lao động Bangladesh (Sửa đổi) năm 2010, Luật Bảo vệ Môi trường Bangladesh năm 1995, Luật Tòa án Môi trường năm 2002, và Quy định về Bảo vệ Môi trường năm 1997, v.v. Tuy nhiên, cho đến nay, chưa có luật hoặc chính sách nào được ban hành để xác định công tác xã hội như một nghề chuyên nghiệp.

Tại tất cả các trường đại học, hệ thống học tập và quy trình học thuật đều được điều phối tốt và chương trình giảng dạy cũng gần như giống nhau (Zaman, 2012). Nội dung của chương trình giảng dạy đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra các công tác xã hội viên có năng lực và chủ động. Tuy nhiên, tại Bangladesh, mặc dù đã qua 50 năm kể từ khi khóa học công tác xã hội đầu tiên được bắt đầu, chương trình giảng dạy vẫn chưa đạt được tiêu chuẩn quốc tế. Các khung lý thuyết được áp dụng ở các quốc gia đang phát triển thường không thể giải quyết được tình hình và thách thức địa phương của Bangladesh (Hossain & Mathbor, 2014). Việc địa phương hóa các khái niệm trong thực hành công tác xã hội là một điểm yếu thực sự ở đất nước chúng ta. Việc đánh giá năng lực của sinh viên chỉ được thực hiện trong khoa công tác xã hội của trường đại học hoặc cao đẳng mà không có các đánh giá năng lực hay thái độ khác. Trong thời gian gần đây, không có tổ chức nghề nghiệp tương tự như cơ quan cấp phép giáo dục công tác xã hội, ví dụ như Hội đồng Giáo dục Công tác xã hội và Hiệp hội Công tác xã hội Quốc gia, và cũng không có hội đồng cấp phép nào tồn tại (Azam & Mazid, 2022). Khủng hoảng nhận dạng của các sinh viên tốt nghiệp công tác xã hội là vấn đề chính do thiếu cơ hội việc làm trong cùng một lĩnh vực chuyên môn, thiếu lĩnh vực thực hành chuyên biệt và không có sự công nhận nghề nghiệp từ cộng đồng hoặc nhà nước tại Bangladesh.

Điều kiện thực tế của Đào tạo Thực tập (Practicum) trong Giáo dục Công tác Xã hội Chuyên nghiệp

Sinh viên công tác xã hội sử dụng kiến thức lý thuyết học được từ trên lớp khi tham gia vào các tổ chức phúc lợi xã hội trong thời gian thực tập, như một phần của chương trình giảng dạy hiện tại. Đây được gọi là công tác thực tập hoặc thực hành tại các cơ sở trong giáo dục công tác xã hội. Điều này cho phép sinh viên áp dụng kiến thức lý thuyết của mình trong môi trường thực tế. Đối với công tác thực tế, mỗi sinh viên của chương trình BSS và MSS được phân công đến các tổ chức chính phủ và phi chính phủ khác nhau dưới sự giám sát của hai giám sát viên - một là giảng viên trong trường, gọi là giám sát viên học thuật / tổ chức, và một người là đại diện từ cơ quan đề giám sát và hỗ trợ các nhu cầu của sinh viên thực tập tại cơ quan.

Một nghiên cứu trước đây cho thấy sinh viên được phân công vào các cơ quan công tác xã hội đa dạng như Dự án Dịch vụ Xã hội Nông thôn, Dự án Dịch vụ Xã hội Đô thị, Hội đồng Phát triển Nông thôn Bangladesh, Các Trung tâm Tạo thu nhập cho Phụ nữ, Công tác Xã hội Y tế và Tâm lý tại bệnh viện, Các Trung tâm Dịch vụ Kế hoạch hóa Gia đình, Các Trung tâm Nuôi dưỡng Trẻ em do Nhà nước quản lý, Các Trung tâm Đào tạo Người khuyết tật, và các tổ chức phi chính phủ thực hiện các hoạt động phúc lợi khác nhau cả ở khu vực đô thị và nông thôn (Taher & Rahman, 1993). Phạm vi công việc đã được mở rộng theo thời gian cũng như sự thay đổi trong mô hình phát triển trên toàn cầu. Chương trình thực tập này kéo dài 60 ngày làm việc, tổng cộng là 480 giờ. Trong thời gian này, sinh viên phải viết một báo cáo chi tiết bao gồm các mục tiêu của cơ quan, phương pháp làm việc và kết quả của các can thiệp. Sinh viên thu thập các kỹ năng và năng lực cho các hoạt động nghề nghiệp trong tương lai sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động thực tế.

Có nhiều thách thức đối với sinh viên công tác xã hội để hoàn thành thực tập của mình. Công tác thực tập có hai loại - thực tập đồng thời và thực tập theo khối. Thực tập theo khối được ưu tiên hơn cho sinh viên so với thực tập đồng thời do lịch học bị nén, một số cơ quan không sẵn sàng tham gia vào các thực tập đồng thời, phương tiện giao thông hạn chế, và khoảng cách giữa cơ sở giáo dục công tác xã hội và khu vực hoạt động của cơ quan, mặt khác, khi tài nguyên và hỗ trợ hậu cần bị giới hạn, trong tình huống đó thực tập theo khối thường được ưu tiên dù nó cũng có một số hạn chế (Hossain, Islam, Ali & Azman, 2024). Giáo dục công tác xã hội chuyên nghiệp trở thành giáo dục tổng quát nếu thiếu thực tập. Tại Bangladesh, thực tập trong giáo dục công tác xã hội là bắt buộc, mặc dù nó đối mặt với nhiều vấn đề mà sẽ được bàn luận dưới đây:

Theo một nghiên cứu được thực hiện bởi Samad (2013), có những phát hiện sau:

- Ở đất nước chúng ta, công tác xã hội thiếu sự công nhận nghề nghiệp, vì vậy, ở nhiều tổ chức, các giám sát viên tại cơ quan lại không đến từ nền tảng

công tác xã hội và đôi khi họ không nghiêm túc trong việc hướng dẫn sinh viên, điều này ảnh hưởng tiêu cực đến hiệu suất học tập của sinh viên.

- Một số lượng lớn sinh viên không thể áp dụng kiến thức học thuật, kỹ năng và kỹ thuật của mình vào thực tế vì sự thiếu hụt cả các cơ quan dịch vụ xã hội của chính phủ và phi chính phủ, đặc biệt là ở các khu vực ngoài các thành phố lớn. Họ được phân công làm việc tại các khu vực nông thôn, điều này hạn chế cơ hội tiếp cận với một loạt các kiến thức hiện đại.

- Một ủy ban nhỏ, bao gồm các giảng viên, phân công thực tập, điều này hạn chế sự lựa chọn của sinh viên trong việc thực tập tại các tổ chức mà họ mong muốn, tạo ra rào cản trong việc trở thành những công tác xã hội viên giỏi trong tương lai.

- Sinh viên thường không có động lực trong thực tập vì ở các quốc gia khác như Hoa Kỳ, các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội thường được tuyển dụng ngay sau khi hoàn thành khóa học và nhận bằng, nhưng ở đất nước chúng ta, họ rất khó tìm được việc làm mặc dù đã có kỹ năng thực hành, kiến thức và kinh nghiệm thu được sau khi hoàn thành công tác thực tế.

Trong một nghiên cứu khác, Hossain, Islam, Ali và Azman (2024) đã chỉ ra rằng:

- Việc thiếu các thực hành dựa trên bằng chứng khiến sinh viên gặp phải nhiều khó khăn. Hơn nữa, sinh viên cảm thấy thiếu động lực để tham gia tích cực vào công tác thực tập vì sự thiếu hợp tác từ các giám sát viên và thiếu sự hướng dẫn đầy đủ.

- Về mặt tiếp cận quốc tế và hợp tác, Bangladesh có sự thiếu hụt rõ rệt. Mặc dù có thể có một số khả năng hợp tác với các quốc gia láng giềng hoặc trong khu vực, nhưng việc tiếp cận các thực hành toàn cầu, nghiên cứu, công tác thực tế và kiến thức vẫn còn khá hạn chế.

- Do thiếu các cơ quan công tác xã hội đầy đủ và thích hợp, sinh viên gặp khó khăn trong việc áp dụng các kỹ năng, kiến thức và lý thuyết công tác xã hội vào thực tế.

- Thiếu động lực từ phía sinh viên đối với công tác thực tế của họ. Thay vì là một cơ hội để phát triển cá nhân và nghề nghiệp, nhiều sinh viên hoàn thành công tác thực tập chỉ để hoàn thành yêu cầu của khóa học và tốt nghiệp.

Nơi làm việc sau khi tốt nghiệp (Sau khi có bằng) và Tình trạng Việc làm

Ngày nay, con người đang phải đối mặt với những vấn đề xã hội - kinh tế phức tạp và có sự liên kết chặt chẽ với nhau, điều này đang cản trở sự tiến bộ và phúc lợi xã hội, chẳng hạn như mù chữ, sự thiếu hiểu biết, nghèo đói, sự gia tăng dân số, thất nghiệp, tội phạm, phạm tội vị thành niên, nghiện ma túy, v.v. Các

công tác xã hội viên sau khi tốt nghiệp có thể đóng một vai trò quan trọng trong việc giải quyết, ngăn ngừa và nâng cao nhận thức về những vấn đề này.

Một sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội cũng có thể làm việc trong các chương trình khác nhau của Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) thuộc Bộ Phúc lợi Xã hội của Chính phủ Bangladesh, tập trung vào một số dự án phúc lợi xã hội. Trong nghiên cứu của họ, Mazid và Azam (2023) đã chỉ ra rằng các chương trình phúc lợi xã hội do Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) thuộc Bộ Phúc lợi Xã hội, Chính phủ Bangladesh thực hiện bao gồm các chương trình sau:

- *Chương trình Dịch vụ Xã hội Nông thôn (RSS)*
- *Chương trình Trung tâm Chăm sóc Mẹ Nông thôn (RMC)*
- *Chương trình Trợ cấp cho Người khuyết tật nghèo*
- *Khảo sát và phân phối ID, chứng nhận cho Người khuyết tật (PWDs)*
- *Chương trình phục hồi cho nạn nhân bỏng axit và Người khuyết tật*
- *Chương trình Dịch vụ Xã hội Y tế*
- *Chương trình Trợ cấp Người cao tuổi*
- *Chương trình Phát triển Sinh kế cho Cộng đồng Bede*
- *Chương trình Phát triển Sinh kế cho Người chuyển giới*
- *Chương trình Hỗ trợ Tài chính cho Bệnh nhân Ung thư, Thận và Xơ gan*
- *Chương trình Phát triển Sinh kế cho Lao động tại các Vườn Trà*
- *Chương trình Cấp dưỡng và Phục hồi cho Trẻ em tại các Trại trẻ mồ côi*
- *Đào tạo và Phục hồi cho Trẻ em nghèo và mồ côi*
- *Chương trình Bảo vệ Trẻ em dễ bị tổn thương*
- *Chương trình Giáo dục Hội nhập cho Học sinh Khiếm thị*
- *Chương trình Giáo dục cho Trẻ em Khiếm thính, Mất khả năng nói và Khiếm thị*
- *Chương trình Giáo dục và Phục hồi cho Người khuyết tật*
- *Chương trình Đào tạo và Phục hồi cho Trẻ em mồ côi và Người khuyết tật*
- *Chương trình Phát triển cho Trẻ em đối mặt với Thực thi Luật pháp hoặc xung đột với pháp luật*
- *Chương trình Đào tạo và Phục hồi cho Người lang thang*
- *Chương trình Thử thách & Chăm sóc sau khi ra tù cho những người liên quan đến tội phạm*

- *Chương trình Đào tạo và Phục hồi cho Các cô gái xã hội kém*
- *Nhà an toàn cho Phụ nữ và Cô gái vị thành niên theo lệnh của Nhà tạm giữ*
- *Đăng ký và Kiểm soát các Tổ chức Phúc lợi Xã hội Tình nguyện*
- *Phân phối Quỹ Hỗ trợ cho các Trại trẻ mồ côi phi chính phủ*

Cùng với các sinh viên tốt nghiệp khác, các công tác xã hội viên sau khi tốt nghiệp đang làm việc trong các chương trình này và cũng có cơ hội tham gia vào các hoạt động phát triển xã hội và dịch vụ con người. Bên cạnh đó, để nâng cao sinh kế cho các nhóm dân cư thiệt thòi trong đất nước, công tác xã hội viên cũng có thể làm việc trong các chương trình phúc lợi trẻ em, các trung tâm đào tạo và phục hồi cho người khiếm thị, các hoạt động phát triển đô thị và nông thôn, trường học, bệnh viện, các tổ chức công nghiệp, phòng ngừa mua bán người, quản lý thảm họa, kế hoạch hóa gia đình, tiêm chủng, chăm sóc sức khỏe ban đầu, tư vấn, vệ sinh môi trường, bảo vệ môi trường và các tổ chức phi chính phủ khác, các cơ quan nhà nước như Bộ Phụ nữ và Trẻ em, đóng góp vào việc xây dựng chính sách và thực hiện các chương trình phúc lợi xã hội, các tổ chức quốc tế như Liên Hợp Quốc, những tổ chức này tham gia tích cực vào các dự án phát triển và hỗ trợ nhân đạo, phát triển cộng đồng, giảng dạy trong học thuật và nghiên cứu các vấn đề xã hội phù hợp với bối cảnh Bangladesh.

Đối với các chương trình phúc lợi xã hội được thực hiện cho đến năm 1973, Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) thuộc Bộ Phúc lợi Xã hội đã tuyển dụng các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội. Tuy nhiên, vào năm 1974, chính phủ Bangladesh đã thay đổi quy trình tuyển dụng, cho phép các cá nhân có bằng cử nhân và thạc sĩ trong bất kỳ ngành học nào được phép ứng tuyển vào các lĩnh vực dịch vụ này cùng với các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội (Azam & Mazid, 2022). Trong một nghiên cứu khác, việc thiếu việc làm chuyên biệt cho các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội đã được làm rõ (Jalil & Hussain, 2023). Việc ứng dụng kiến thức và dịch vụ công tác xã hội tại cấp quản lý vẫn còn hạn chế, điều này dẫn đến các chương trình phúc lợi công cộng không đầy đủ. Thực hành công tác xã hội chính thức không được công nhận, nhưng các thực hành công tác xã hội không chính thức lại xuất hiện trong các lĩnh vực phát triển, y tế và lâm sàng, cũng như thông qua các hoạt động phúc lợi của các tổ chức chính phủ và phi chính phủ. Tuy nhiên, không phải tất cả các thực hành viên đều đến từ nền tảng công tác xã hội, điều này khiến họ không thể áp dụng đầy đủ kiến thức, giá trị và kỹ năng cần thiết để giảm thiểu các vấn đề mà hệ thống khách hàng và các hệ thống phụ liên quan gặp phải, vì họ thiếu nền tảng học thuật và nghiên cứu về công tác xã hội. Vì công tác xã hội chưa được phát triển thành một nghề chuyên nghiệp tại Bangladesh, các sinh viên tốt nghiệp ngành này thường được tuyển dụng vào các công việc khác, có thể là giảng viên, dù là ở các lĩnh vực nhà nước hay phi chính phủ (Mazid & Azam,

2023). Một nghiên cứu của Zaman (2012) chỉ ra rằng do thiếu sự công nhận nghề nghiệp và thiếu cơ hội việc làm trong lĩnh vực công tác xã hội, một số lượng lớn sinh viên tốt nghiệp đang tìm kiếm việc làm trong các lĩnh vực không liên quan. Ví dụ, họ làm việc tại các tổ chức tài chính, dịch vụ nhà nước, các doanh nghiệp thương mại tư nhân, v.v. Một phần nhỏ sinh viên tốt nghiệp làm việc tại các tổ chức phi chính phủ và các tổ chức phát triển quốc gia hoặc quốc tế, nhưng họ không được coi là công tác xã hội viên chuyên nghiệp do thiếu sự công nhận nghề nghiệp. Chỉ những sinh viên tốt nghiệp làm việc trong giảng dạy công tác xã hội được coi là chuyên gia trong lĩnh vực này (Zaman, 2012).

Hơn nữa, để thúc đẩy sự công nhận nghề nghiệp công tác xã hội trong nước, cả các tổ chức nhà nước và phi nhà nước trong các lĩnh vực dịch vụ xã hội cần có sáng kiến tăng cường tuyển dụng công tác xã hội viên chuyên nghiệp.

Các vấn đề hiện tại và phương hướng tương lai

Thật tiếc, công tác xã hội vẫn chưa đạt được vị thế nghề nghiệp tại Bangladesh do một số vấn đề sau đây:

- Thiếu các tiêu chuẩn đạo đức cần được duy trì vì hiện tại chưa có cơ quan cấp phép cho công tác xã hội tại Bangladesh.
- Do thiếu sự công nhận và nhận thức trong cộng đồng về công tác xã hội, nghề này vẫn chưa được phát triển thành một nghề chuyên nghiệp.
- Thiếu các tổ chức nghề nghiệp công tác xã hội có chức năng tại Bangladesh, điều này cản trở việc thiết lập công tác xã hội như một nghề chuyên nghiệp được công nhận.

Theo lời phát biểu của Thomas, Dr. James (2024), Ấn Độ đang phát triển mạnh mẽ về mặt phát triển kinh tế - xã hội, nhưng nhu cầu về công tác xã hội viên hay công tác xã hội viên chuyên nghiệp vẫn chưa được nâng cao, điều này gần giống với tình hình ở Bangladesh. Ông đã đề cập đến một số thách thức quan trọng mà Ấn Độ phải đối mặt trong việc phát triển giáo dục công tác xã hội chuyên nghiệp, chẳng hạn như:

1. Thiếu nhận thức và giá trị đối với nghề.
2. Lỗ hổng trong chương trình giảng dạy và phương pháp lạc hậu.
3. Cơ hội thực tập hạn chế.
4. Phát triển giảng viên không đầy đủ.
5. Sự phân mảnh, thiếu cơ quan cấp chứng chỉ và các hiệp hội không hoạt động.
6. Chính phủ thờ ơ với việc thành lập Hội đồng Công tác Xã hội Chuyên nghiệp.
7. Thiếu sự hỗ trợ và tài trợ từ chính phủ.

Những vấn đề này có sự liên quan chặt chẽ với các rào cản trong việc chuyên nghiệp hóa công tác xã hội ở Bangladesh.

Trong nghiên cứu của họ, Mazid và Azam (2023) đã chỉ ra rằng:

- Mặc dù có khả năng công tác xã hội trở thành một nghề chuyên nghiệp cho đến năm 1973 vì Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) thuộc Bộ Phúc lợi Xã hội đã tuyển dụng các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội cho các sáng kiến phúc lợi khác nhau, nhưng công tác xã hội vẫn chưa được công nhận là một nghề chuyên nghiệp chính thức tại Bangladesh.

- Do thiếu các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội, DSS đã tuyển dụng các sinh viên tốt nghiệp từ các ngành khác, nhưng cho đến năm 1973, DSS chỉ tuyển dụng các sinh viên tốt nghiệp ngành công tác xã hội. Điều này vẫn tiếp tục cho đến nay.

- Thiếu một cuốn sổ tay thực tập, điều này rất cần thiết để hướng dẫn sinh viên trong tương lai khi làm việc tại các cơ sở, thiếu các cơ sở thực tập phù hợp, giám sát thiếu kỹ năng, đánh giá không đúng đắn, v.v., khiến sinh viên mất động lực.

- Mặc dù trong thời gian gần đây chương trình giảng dạy công tác xã hội toàn cầu đã trở nên rộng lớn hơn và tiên tiến hơn, và một số thay đổi trong chương trình giảng dạy đã được thực hiện tại Bangladesh, nhưng chương trình giảng dạy công tác xã hội ở Bangladesh vẫn không cập nhật và chưa đạt được tiêu chuẩn quốc tế.

- Để phát triển nghề nghiệp, đào tạo là bắt buộc. Nhưng tại Bangladesh, do thiếu nguồn lực tài chính, các cơ sở giáo dục không thể tổ chức đào tạo cho công tác xã hội viên, điều này cản trở sự phát triển của giáo dục công tác xã hội.

- Mặc dù chính phủ Bangladesh đã có những biện pháp để đảm bảo các dịch vụ phúc lợi xã hội đến các khu vực xa xôi của đất nước, nhưng vẫn chưa thể đảm bảo tất cả các dịch vụ mà công tác xã hội viên có thể cung cấp, và các công tác xã hội viên chưa thực hiện được những sáng kiến cần thiết để thu hút sự quan tâm của chính phủ nhằm cung cấp công nhận nghề nghiệp cho họ.

- Tại Bangladesh, thực hành sai, thiếu tư duy sáng tạo, áp dụng phương pháp công tác xã hội cũ và không áp dụng các kỹ thuật mới nổi là nguyên nhân gây ra sự không hiệu quả của các thực hành công tác xã hội tiêu chuẩn trong nước.

Hơn nữa, sinh viên phải phụ thuộc vào sách giáo trình nước ngoài vì thiếu tài liệu học tập địa phương. Công tác thực tập trong giáo dục công tác xã hội là một phần không thể thiếu. Tuy nhiên, sự thiếu nhận thức về công tác thực tập, thiếu các cơ sở, hệ thống giao thông không đầy đủ, kế hoạch yếu, thiếu khả năng tài chính, v.v., khiến công tác thực tập không được tổ chức đúng đắn (Shahidullah, 2024).

Trong nghiên cứu của mình, Rahman (2010) đã chỉ ra rằng:

- Những niềm tin và thái độ truyền thống của người dân đối với công tác xã hội là một trong những rào cản trong việc phát triển nghề công tác xã hội ở Bangladesh. Họ không nhận thức được công tác xã hội chuyên nghiệp và tin rằng không cần có bằng cấp chuyên môn để cung cấp dịch vụ xã hội. Do đó, thuật ngữ "nghề công tác xã hội" chưa được phổ biến.

- Thiếu sự phát triển của một khung lý thuyết rõ ràng cho công tác xã hội là một trở ngại khác đối với công tác xã hội trong việc đạt được vị thế nghề nghiệp ở Bangladesh.

- Giáo dục công tác xã hội ở Bangladesh chủ yếu bị ảnh hưởng bởi các ý tưởng từ nước ngoài. Cho đến nay, vẫn chưa có một khung rõ ràng về các giá trị và tiêu chuẩn nghề nghiệp của công tác xã hội, bất chấp các điều kiện kinh tế - xã hội và văn hóa của Bangladesh.

- Đại học Dhaka cung cấp chương trình với tên gọi Phúc lợi Xã hội, trong khi Đại học Rajshahi và Đại học Shahjalal về Khoa học và Công nghệ cung cấp các chương trình về Công tác Xã hội. Sự khác biệt trong tên gọi của các khoa phúc lợi xã hội và công tác xã hội tại các trường đại học khác nhau tạo ra sự nhầm lẫn, điều này gây khó khăn trong việc phát triển công tác xã hội như một nghề chuyên nghiệp.

Tại Bangladesh, do những khó khăn và rào cản đã đề cập ở trên, công tác xã hội chuyên nghiệp vẫn chưa thiết lập được một bản sắc riêng biệt. Các hướng đi sau đây sẽ có ích trong việc đạt được sự công nhận nghề nghiệp cho thực hành công tác xã hội và nâng cao chất lượng giáo dục công tác xã hội tại Bangladesh:

Trong nghiên cứu của mình, Mazid và Azam (2023) đã đề cập rằng:

- Các học giả công tác xã hội nên phát triển một chương trình học mạnh mẽ phối hợp với các tiêu chuẩn quốc tế. Dựa trên các niềm tin văn hóa, nhu cầu và di sản của cộng đồng, các công tác xã hội viên nên xây dựng một định nghĩa riêng về công tác xã hội tại Bangladesh và một bộ quy tắc đạo đức.

- Cũng cần thiết phải nâng cao nhận thức của công chúng về giáo dục công tác xã hội và nghề này nói chung, và nên xây dựng một kế hoạch nhấn mạnh vào việc đạt được sự công nhận nghề nghiệp và cung cấp dịch vụ cho cộng đồng.

- Các công tác xã hội viên cần tham gia vào các hội nghị quốc tế, hội thảo, hội nghị chuyên đề và các chương trình đào tạo, và thực hành công tác xã hội trong cộng đồng thông qua các hoạt động tổ chức của họ để thu hút sự chú ý của chính phủ.

- Các công tác xã hội viên nên duy trì mối quan hệ với các tổ chức và hiệp hội quốc gia và quốc tế khác nhau như IASSW, IFSW, BASW, NASW, BCSWE, CSWE, Liên minh Châu Âu, các tổ chức khu vực, các chính phủ của các quốc gia phát triển như Úc, Canada, Đức, Nhật Bản, Vương quốc Anh (UK) và Hoa Kỳ (USA), điều này sẽ mang lại kết quả tích cực trong việc đạt được sự công nhận nghề nghiệp của công tác xã hội tại Bangladesh.

Trong nghiên cứu của mình, Shahidullah (2024) đã chỉ ra rằng:

- Tại tất cả các cấp độ, tức là các trường cao đẳng và đại học, cần thiết lập các tiêu chí cụ thể để xét tuyển công tác xã hội, điều này sẽ giúp phát triển nghề công tác xã hội chuyên nghiệp.

- Vì giáo dục công tác xã hội bao gồm cả việc học lý thuyết và thực hành, chất lượng công tác thực tập (fieldwork) cần được nâng cao.

- Lĩnh vực việc làm của công tác xã hội viên nên được mở rộng. Nơi làm việc của Bộ Dịch vụ Xã hội nên ưu tiên những người có bằng cấp cao trong ngành công tác xã hội.

Một số hướng dẫn khác là:

- Các công tác xã hội viên nên xuất bản các sách có sẵn bằng cả tiếng Bengali và các ngôn ngữ bản địa để đáp ứng nhu cầu của sinh viên và giảng viên, đảm bảo việc học dễ hiểu hơn.

- Trong các công việc thuộc lĩnh vực dịch vụ xã hội liên quan, bao gồm Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) thuộc Bộ Phúc lợi Xã hội, sinh viên công tác xã hội cần được đảm bảo có được sự công nhận nghề nghiệp trong công tác xã hội tại Bangladesh.

- Nghiên cứu về công tác xã hội cần được tăng cường.

- Các sáng kiến cần được thực hiện để mở các khoa công tác xã hội tại hầu hết các trường đại học, nhằm làm cho khoa này trở nên nổi tiếng với cộng đồng.

- Những hiểu lầm của người dân về công tác xã hội cần được loại bỏ thông qua các chương trình nâng cao nhận thức và việc xuất bản báo chí, bài viết, tạp chí, v.v., về công tác xã hội.

Cuối cùng, có thể nói rằng tại Bangladesh, mặc dù có một số vấn đề trong việc phát triển giáo dục công tác xã hội và thiết lập công tác xã hội chuyên nghiệp, nhưng cũng có những cách để thu hẹp các khoảng cách này. Vì vậy, chính phủ cần thực hiện các sáng kiến cần thiết để cải thiện chất lượng giáo dục công tác xã hội. Các giảng viên, sinh viên có nền tảng công tác xã hội và tất cả các cơ quan có thẩm quyền liên quan cần phải nhận thức được việc thực hiện các bước phù hợp để thiết lập công tác xã hội như một nghề chuyên nghiệp.

Tài liệu tham khảo:

Azam, G. M. & Mazid, M. A. (2022). Social Work Practice in Bangladesh: Contextual Issues and Challenges. Addaiyan Journal of Arts Humanities and Social Sciences, 4(8), 6-21. DOI:10.36099/ajahss.4.8.2. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/363485756_Social_Work_Practice_in_Bangladesh_Contextual_Issues_and_Challenges. Accessed on 25-09-2024.

Greenwood, E. (1960). Attributes of a Profession. Journal of Visual Impairment & Blindness, 54(5), 169–178. DOI: 10.1177/0145482x6005400504.

Hossain, M. I., Islam, M. S., Ali, I., & Azman, A. (2024). Challenges of Social Work 22Field Practicum and Professionalization in Bangladesh. Social Work Education, 1-18. Doi:10.1080/02615479.2024.2339468. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/379781270_Challenges_of_social_work_field_practicum_and_professionalization_in_Bangladesh. Accessed on 28-09-2024

Hossain, M. I. & Mathbor, G. M. (2014). Social Work Practice for Social Development in Bangladesh: Issues and Challenges. Asian Social Work and Policy Review, 8(2), 123–137. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/260531700_Social_Work_Practice_for_Social_Development_in_Bangladesh_Issues_and_Challenges. Accessed on 20-12-2024.

Hua, T. A., & Shafie, F. (2017). Professionalization of Social Work in Malaysia through Legislation: A Literature Discussion on Concepts, Issues and Challenges. Jurnal Pembangunan Sosial, 20, 117-134. DOI: 10.32890/jps.20.2017.11541. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/346728365_Professionalization_of_Social_Work_in_Malaysia_Through_Legislation_A_Literature_Discussion_on_Concepts_Issues_and_Challenges. Accessed on 30-12-2024.

Institute of Social Welfare and Research (2024, November 20). ISWR Syllabus: University of Dhaka. Retrieved from [https://ssl.du.ac.bd/fontView/images/noc/1616388804BSS%20Honours%20in%20Social%20Welfare%20\(IQAC\).pdf](https://ssl.du.ac.bd/fontView/images/noc/1616388804BSS%20Honours%20in%20Social%20Welfare%20(IQAC).pdf) . Accessed on 20-11-2024.

Institute of Social Welfare and Research. (2024, November 20). ISWR Syllabus: University of Dhaka. Retrieved from [https://ssl.du.ac.bd/fontView/images/syllabus/1616330885Curriculum%20for%20MSS%20in%20Social%20Welfare%20\(IQAC\).pdf](https://ssl.du.ac.bd/fontView/images/syllabus/1616330885Curriculum%20for%20MSS%20in%20Social%20Welfare%20(IQAC).pdf) . Accessed on 20-11-2024.

Islam, D. M. N. (2010). Social Work (3rd ed.). History of the Evolution of Social Work: England, America, India and Bangladesh(pp. 53-163). Dhaka, Bangladesh: Farhana Haque, Tasmia Publications.

Jalil, M. A., & Hussain, M. M. (2023). Challenges of practicing professional social work in Bangladesh: perspectives from public sector service providers. *Asia Pacific Journal of Social Work and Development*, 33(3), 230–243. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/02185385.2023.2165538>.

Mazid, M. A. & Azam, G. M. (2023). The Present State of Social Work Profession in Bangladesh: Problems and Prospects. *Addaiyan Journal of Arts Humanities and Social Sciences*, 5(2), 11-28. DOI: 10.36099/ajahss.5.2.2. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/368830452_The_Present_State_of_Social_Work_Profession_in_Bangladesh_Problems_and_Prospects. Accessed on 29-09-2024.

Mihan, S. M. H. (2022). History and Evaluation of Social Work in Bangladesh. Retrieved from <https://dailyasianage.com/news/289369/history-and-evaluation-of-social-work-in-bangladesh>. Accessed on 21-11-2024.

Morrow, D. F. (2023). Social Work Licensure and Regulation in the United States: Current Trends and Recommendations for the Future. *Research on Social Work Practice*, 33(1), 8-14. DOI: 10.1177/10497315221114175.

Rahman, M. A. (2010). *Introduction to Social Work*. Dhaka, Bangladesh: Mrs Noorjahan.

Pavlovski, D. & Stanojkovska, D. (2023). The professionalization of Social Work: Comparative study. *Southeast European Journal of Sustainable Development*, 7(3), 6-23. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/371752722_The_professionalization_of_Social_Work_Comparative_study. Accessed on 30-12-2024.

Samad, M. (2009). Development of Social Work Education in Bangladesh and Need for Asia-Pacific Regional Cooperation. *Social Work Education and Practice Development in the Asia Pacific Region*(pp. 174-187). Seoul: Seoul International Social Work Conference (Deans' Forum).

Samad, M. (2013). Social Work Education in Bangladesh Internationalization and Challenges. *Internationalization of Social Work Education in Asia* (pp. 8-35). Social Work Research Institute Asian Center for Welfare in Society (ACWeIS) and Japan College of Social Work Asian and Pacific Association for Social Work Education (APASWE). Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/235276938.pdf>. Accessed on 21-11-2024.

Samad, M., & Das, T. K. (2014). Contextualizing Social Work Practice in Bangladesh. In B. R. Hatta, & B. R. Hatta (Ed.), *Social Work Education and Practice: Scholarship and Innovations in the Asia Pacific* (p. 76). Brisbane, Australia: The Primrose Hall Publishing Group. Retrieved from <https://books.google.com.bd/books?hl=en&lr=&id=3ae9BgAAQBAJ&oi=fnd&>

pg=PA72&dq=Contextualizing+social+work+practice+in+Bangladesh&ots=eviaurSth-&sig=VAkCM-PtE5pzATJ8NcB7-dqTVZA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false. Accessed on 29-09-2024.

Shahidullah, M. (2024). History and Philosophy of Social Work. Social Welfare Practices during Ancient and the Medieval Period in Undivided India(pp.71-122). Dhaka, Bangladesh: R.C. Paul, Grantha Kutir.

Shahidullah, M. (2024). History and Philosophy of Social Work. Evolution of Social Work Education in Indian Subcontinent(pp. 123-140). Dhaka, Bangladesh: R.C. Paul, Grantha Kutir.

Syllabus for Department of Social Work. (2012). Shahjalal University of Science and Technology, Sylhet.

Taher, M. A., & Rahman, A. S. M. A. (1993). Social Work in Bangladesh: Problems and Prospects. Indian Journal of Social Work, 54, 567-567. Retrieved from <https://ijsw.tiss.edu/collect/ijsw/import/vol.54/no.4/567-577.pdf>. Accessed on 23-12-2024.

Weiss-Gal, I., & Welbourne, P. (2008). The Professionalisation of Social Work: a Cross-national Exploration. International Journal of Social Welfare, 17(4), 281–290. DOI: 10.1111/j.1468-2397.2008.00574.x.

Zaman, M. S. U. (2012). Indigenous Social Work-Philanthropic Initiatives to Professional Social Work: The Existing Practices and Gaps: Bangladesh Context. Partnership and Collaboration in the Asia-Pacific Region, 83-96. Retrieved from <https://web.esdo.net.bd/attachments/SPED/Indigenous%20Social%20Work-Philanthropic%20Initiatives%20to%20Professional%20Social%20Work%20The%20Existing%20Practices%20and%20Gaps%20B.pdf>. Accessed on 14-12-2024.

Thomas, Dr. James. (2024). The Greatest Challenges of Professional Social Work Education in India, published Sep 9, 2024 accessed in <https://www.linkedin.com/pulse/greatest-challenges-professional-social-work-india-dr-thomas-ph-d-v6fwfat> 12.21pm on 05 January 2025.

